
Rudy Linka

„Ve skladbách hledám upřímnost“

TEXT: TOMÁŠ S. POLÍVKA

„Americká jazzová spojka“ Rudy Linka patří nejen k uznávaným kytaristům a skladatelům, ale je také výtečný organizátor. Vlastně se u nás zapsal do povědomí široké veřejnosti především jako zakladatel, dramaturg a prezident putovního Bohemia JazzFestu, pořádaného od roku 2005. Nedílnou součástí festivalu se brzy stalo také předávání cen OSA za nejlepší jazzovou skladbu mladého autora, ze kterého si odnesli úsměv a finanční podporu například Libor Šmoldas, Jan Mazura a letos Štěpánka Balcarová. Právě autorská soutěž se stala záminkou k rozhovoru. Ale pochopitelně jsme probrali i snad dočasnou změnu open air JazzFestu na virtuální JasFest a další Rudyho plány.

Bohemia JazzFest 2020, foto: Lukáš Hausenblas

Jiří Stivín a Rudy Linka, foto: Lukáš Hausenblas

Udělování cen OSA za nejlepší jazzovou skladbu mladého autora, na kterém spolupracují OSA a Bohemia JazzFest, má už jedenáctiletou tradici. Můžeš připomenout, jak vlastně skladatelská soutěž vznikla?

Festival Bohemia JazzFest už od samého počátku úzce spolupracoval s OSA. A tak nás před jedenácti lety napadlo vytvořit nějakou platformu také pro mladé skladatele jazzové a improvizované hudby. Naším cílem bylo dát mladým autorům příležitost, aby si mohli zahrát na pódiu festivalu, kde jinak vystupují jenom ti nejznámější a nejslavnější hudebníci jak z Česka, tak z celého světa. A také jsme chtěli mladým jazzmanům dát finanční odměnu, jako podporu jejich práce a talentu. Za tím účelem nám připadalo nejvhodnější právě vyhlášení soutěže o nejlepší jazzovou skladbu roku pro skladatele ve věku do 35 let.

Je velice těžké hodnotit umění. A v jazzu je to snad ještě těžší než v jakémkoliv jiném hudebním žánru. Mnoho lidí si myslí, že by se hudba snad ani porovnávat neměla.

Jsi samozřejmě jedním z porotců soutěže. Jak bys hodnotil úroveň skladeb zaslaných autory? Jaké problémy třeba mladí skladatelé řeší?

Je velice těžké hodnotit umění. A v jazzu je to snad ještě těžší než v jakémkoliv jiném hudebním žánru. Mnoho lidí si myslí, že by se hudba snad ani porovnávat neměla. Jazzová skladba může představovat jenom pár taktů, ale těch pár taktů může být vymyšlených a zahranych tak dobře, že zaujmou více než celá symfonie. Já se vždy snažím najít v kompozici něco originálního a něco, z čeho mám pocit, že je upřímné. Dnes je tak lehké skládat hudbu a psát noty na papír, a vlastně už ani to ne, protože většina mladých píše noty přímo do počítače. Ale na konci dne by asi vždycky měla zaznít otázka: „Je tahle nová skladba doopravdy nová, vyjadřuje něco opravdu osobního?“ Na tohle už vůbec není jednoduché odpovédět...

Bohemia JazzFest 2020, foto: Lukáš Hausenblas

Čím letos vynikla mezi dvaadvaceti kompozicemi zaslánymi do soutěže vítězná skladba Czerešnie od Štěpánky Balcarové?

Vynikla hlavně tím, že jde o písničku s jednoduchou melodií. A s dobrou melodií vždycky nejdál dojdeš.

Který z autorů, tentokrát míněno napříč všemi dosavadními ročníky cen, tě obzvláště zaujal?

Tak to vůbec není lehká otázka, protože nadaných skladatelů jsme měli v soutěži opravdu hodně. Ale možná bych mohl přece jen vybrat dvě jména – Kristina Barta a Martin Brunner.

Ano, shodou okolností také talentovaní „melodici“. Dal bys mladým autorům z pohledu porotce soutěže nějakou radu? Třeba na co se soustředit, čeho se naopak vyvarovat?

Věř především svému instinktu a vnitřnímu kompasu. Nesnaž se psát tak, aby se skladba líbila někomu jinému než tobě samotnému. Tahle rada platí pro jazzové autory, ale neplatí pro skladatele populární hudby. Tam je to přesně naopak.

Když jsi sám studoval skladbu na Stockholm Music Institute, později navštěvoval Berklee College Of Music v Bostonu a The New School v NY nebo se soukromě učil u Johna Scofielda, Jima Halla a Johna Abercrombieho, jaké nejcennější rady sis odnesl? Tedy pokud to vůbec lze krátce popsat.

Tomáši, máš naprostou pravdu, že to krátce popsat nelze. Ale kdybych měl všechno shrnout do jediné věty, zněla by: Nauč se co nejvíce pravidel a pak na ně na všechna zapomeň. (smích)

Letos se cena OSA za nejlepší jazzovou skladbu mladého autora předávala kvůli omezením způsobeným pandemií mimo velké festivalové pódium. Sledovat civilní ceremoniál mohli diváci jenom díky live streamu „Bohemia JasFest“. Jaké vůbec byly ohlasy na streaming festivalu a splnila sledovanost očekávání?

Je hrozně zajímavé, jaký úžasný fenomén internet představuje. Když jsme začali streamovat první den festivalu z Prahy, tak byla sledovanost 1600 lidí. Ale už druhý den, když jsme publikovali video prostřednictvím kanálu YouTube, vidělo záznam šest tisíc lidí. A na konci festivalu už se sledovanost vyšplhala přes dvacet tisíc. A to je statistika za jeden jediný týden. Za měsíc může sledovanost klidně překonat počet diváků, kteří obvykle přijdou na open air festival. Což bývá v normálních podmínkách něco přes osmdesát tisíc.

V případě streamů jde sice o „z nouze ctnost“, chybí společné prožívání muziky a sdílení energie diváků a hudebníků, ale našel bys i přednosti virtuálních koncertů? Dovedeš si představit, že Bohemia JazzFest bude s formátem „JasFestu“ pracovat i v budoucnu, kdy už velké koncerty nebudou omezovány restrikcemi?

V Brně hrál jeden mladý a velice talentovaný slovenský kytarista, David Kollár. Hned jak dohrál, dostali jsme e-mail od jednoho diváka z Texasu. Psal, jaký to byl úžasný koncert, a chtěl vědět, kde si může koupit Davidovo CD. Tohle je ona úžasná síla internetu, která může spojit lidi ze všech koutů světa. Možná že i v budoucnu budeme některé koncerty streamovat. „Kabely“ už máme. (smích)

Pochopitelně si přeji to samé jako snad úplně každý. Aby příští léto bylo opět takové, jaké známe.

Je samozřejmě brzy na plánování a kdo ví, jaká bude epidemiologická situace příští rok. Ale máš už vizi Bohemia JazzFestu 2021? Posune se zamýšlená koncepce neuskutečněného letošního open air putovního festivalu o rok, nahradí se koncerty pro letošek plánovaných interpretů?

Pochopitelně si přeji to samé jako snad úplně každý. Aby příští léto bylo opět takové, jaké známe. My se budeme snažit příští rok přivést kapely, které měly hrát letos, ale uvidíme, jaké finanční možnosti bude festival mít.

Jaké máš ty sám muzikantské plány, ať již koncertní, nebo studiové? Tvým posledním albem byla, tuším, deska American Trailer (2017), máš připravené nové kompozice?

foto: Tomáš S. Polívka

Především zrovna teď pracuji na knížce. Píši v ní o lidech, které jsem na své cestě světem potkal. Někteří jsou velice slavní a někteří vůbec ne, ale všichni mě nějakým způsobem ovlivnili a inspirovali. Knížka by měla obsahovat spoustu fotek a také graficky bude velice osobní. Od září jsem měl být na turné s mou

„one man show“, kde hraji a vyprávím a současně běží i projekce. A začátkem příštího roku se opravdu chystám natočit nové album. Budou na něm znít jenom moje akustické kytary. Mám jich už sedmnáct. ☒